

Tiedote

Uusi julkaisu Turun konepajateollisuuden historiasta *Energiaa – Kaksi vuosisataa voimakonevalmistusta Auran rannoilla*

Kirja on ainutlaatuinen kuvaus konepajateollisuuden historiasta Turussa ja sen lähiympäristössä parin vuosisadan ajalta. Kirja käsittelee kokonaisvaltaisesti höyrykoneiden ja polttomoottoreiden suunnittelua ja valmistamista sekä konepajateollisuuden teknologian, liiketoiminnan ja olosuhteiden kehitystä. Samalla se kertoo Turun ja Turun ympäristön historiasta, elämästä ja toiminnasta.

- Kirja sai alkunsa kun me neljä entistä wärtsiläläistä huomasimme, että moottorinvalmistuksen historiaan liittyviä tietoja ei ole kirjattu muistiin. Lähihistorian tallentamisen kannalta olisi erinomaista, kun meitä on vielä joukossamme runsaslukuisesti, jotka muistavat mitä on tapahtunut viimeisten vuosikymmenien aikana. Jotta asialle tehtäisiin jotain, päätimme koota asiasta kiinnostuneet henkilöt yhteen, kertoo kirjan työryhmän puheenjohtaja Juhani Norrgård.

Kirja on tehty talkootyönä ja kirjoittamiseen on osallistunut kymmeniä kirjoittajia, niin tutkijoita kuin konerakennuksen ammattilaisia, joista osalla on yli neljänkymmenen vuoden kokemus alalta. Kirjoitustyön tuottamasta runsaasta materiaalista osa on mukana kirjassa ja osa arkistoitu Åbo Akademin Merihistorian laitoksen arkistoon. Kirja sisältää runsaasti myös ennen julkaisematonta kuvamateriaalia.

Aurajokisuun konepajateollisuuden juuret 1700-luvulla

Turun kaupungin sijainti Aurajoen suulla meren rannalla on ollut merkittävä tekijä kaupungin moottorivalmistuksen ja konepajateollisuuden perinteen synnylle. Ensimmäinen laivaveistämö perustettiin Aurajoen itärannalle vuonna 1732 kahden turkulaiskauppiaan Esaias Wechterin ja Henrik Rungeen toimesta. 1770-luvulle tultaessa Aurajokisuulla sijainneet kaksi veneveistämöä saivat jo enemmän laivatilauksia kuin pystyivät toimittamaan. 1800-luvun alkupuolella laivojen puukaaria alettiin korvaamaan rautakaarilla ja kyljet saivat rautalevyt. Samaan aikaan konevoima alkoi syrjäyttää tuulivoimaa ja näin laivanrakennuksen tarpeet ja konepajateollisuus kulkivat käsi kädessä.

Kirjan toimituskunta

Eronen Risto, Hakala Jorma, Hasunen Mauno, Lahti Jarmo, Leino Seppo, Lukala Juha (kirjan taittaja), Kylä-Kaila Teuvo, Meronen Mikko, Norrgård Juhani (puheenjohtaja), Perjus Stig, Saarinen Jarmo, Saaristo Jouni (kuvatoimittaja), Siren Pekka, Ståhlberg Jyrki, Tirkkonen Esko (julkaisutoimikunnan pj.), Tuominen Lauri, Zewi Mikael (sihteeri).

Yhteistyökumppanit

Forum Marinum, Rasion kaupunki, Turun kaupunki, Turun museokeskus, Turun Seudun Mobilistit ry, W 46-kerho ry. Yhteistyökumppaneiden lisäksi julkaisun toteuttamisessa ovat olleet mukana yritys-elämä ja konepajateollisuus runsaslukuisesti sekä lukuisat muut yhteistyötahot ja yksityishenkilöt.

Pressikuvat <http://www.epressi.com/uutishuoneet/kuvat.html?tab=js-tabs-img&folder=Energiaa>

Kirja on myynnissä mm. Forum Marinumin museomyymälässä, Kansallisessa Kirjakaupassa, Turun linnan museokauppa Fataburissa sekä Turun Kirjamessuilla 6.-8.10. Turun kaupungin vapaa-aikatoimialan osastolla A55.

Energiaa – Kaksi vuosisataa voimakonevalmistusta Auran rannoilla

2017. ISBN 978-952-93-9293-3. Ovh. 48 €

Lisätiedot

Juhani Norrgård, julkaisun työryhmän puheenjohtaja
juhani_norrgard@hotmail.com
Juha Lukala, kirjan taittaja (kuvat)
juha.lukala@dnainternet.net

Suomalaista laivanrakennushistoriaa esittelevä näyttely avataan Forum Marinumissa 16.11.2017. Näyttely havainnollistaa laivanrakentajien työn, alusten ja niiden rakennusmenetelmien kehitystä keskiajalta nykypäivään. Kiinnostavia näkökulmia luodaan myös maailmalla mainetta saaneeseen suomalaiseen laivasuunnitteluun.